

आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मिति: १७ नोभेम्बर २०२४

समय: ०७.२५ - ०७: ३५ बजे (अवधि: १० मिनट)

प्रमुख समाचार

१. प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले आज अबुजामा नाइजीरियाका राष्ट्रपति बोला अहमद टीनुबू सित वार्ता गर्नुहुनेछ
२. प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले एक पेड़ मां के नाम अभियान लाई प्रभावी बनाउनमा सहयोगी सबै मानिसहरु प्रति आभार व्यक्त गर्नुभएको छ।
३. प्रख्यात सरोद वादक आशीष खान को अमेरिकाको लाँस एन्जेलिसमा निधन भएको छ।
४. महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफी हॉकीमा भारतको भिडन्त अंतिम ग्रुप-स्टेज म्याचमा आज जापान सित हुनेछ।
५. मौसम विभागले तमिलनाडु, पुदुचेरी, कराईकल अनि केरल मा आज गरजन साथ भारी वर्षा हुने अनुमान व्यक्त गरेको छ।

प्रधानमंत्रीनाइजीरियादौरा

प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले आज अबुजामा नाइजीरियाका राष्ट्रपति बोला अहमद टीनुबू सित वार्ता गर्नुहुनेछ। प्रधानमंत्री तीन देशहरु नाइजीरिया, ब्राजील अनि गयानाको पांच दिने यात्राको पहिलो चरणमा हिज राती नाइजीरिया पुग्नुभयो। १७ वर्षहरुमा भारतको कुनै प्रधानमंत्रीको यो पहिलो नाइजीरिया यात्रा हो। दुवै नेताहरुले रणनीतिक साझेदारीको समीक्षा गर्नेछन अनि द्विपक्षीय सम्बन्धहरुलाई बढाउने अन्य उपायहरु बारे चर्चा गर्नेछन्। वार्ता पछि बिभिन्न समझौताहरुमाथि हस्ताक्षर हुने संभावना छ। प्रधानमंत्रीले नाइजीरियामा भारतीय समुदायलाई पनि संबोधित गर्नुहुनेछ। प्रधानमंत्री आफ्नो यात्राको दोस्रो चरणमा , भोलि ब्राजील जानुहुनेछ , र उहाँ जी२० शिखर सम्मेलनमा सामेल हुनुहुनेछ। ब्राजीलका राष्ट्रपति लुइस इनासियो लूला दा सिल्वाले यस सम्मेलनको आथित्य गर्नुहुनेछ। भारत, ब्राजील अनि दक्षिण अफ्रीका सित G२० ट्रोइका को हिस्सा हो अनि G२० शिखर सम्मेलनको चर्चाहरुमा सक्रिय रूपमा भाग लिदै आईरहेको छ। सम्मेलनको अवधि प्रधानमंत्री मोदीले विभिन्न वैश्विक मुद्दाहरु माथि भारतको दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नुहुनेछ अनि हालैमा भारतमा आयोजित जी२० अनि वॉयस ऑफ द ग्लोबल साउथ शिखर सम्मेलन को परिणामहरु बारे पनि चर्चा गर्नुहुनेछ। आफ्नो यात्राको तेस्रो अनि अंतिम चरणमा प्रधानमंत्रीले १९ देखि २१ नवंबर सम्म गयानाको राजकीय यात्रा गर्नुहुनेछ।

***** o *****

प्रधानमंत्री-एक पेड़ मां के नाम

प्रधानमंत्री नरेन्द्र मोदीले एक पेड़ मां के नाम अभियान लाई प्रभावी बनाउनमा सहयोगी सबै मानिसहरु प्रति आभार व्यक्त गर्नुभएको छ। श्री मोदीले सोशल मीडियामा मानिसहरुसित आफ्नो आमाको सम्मान मा

रूखको एउटा बिरुवा लगाउने तथा धरतीलाई अझ सशक्त बनाउन मा योगदान दिने आग्रह गर्नुभएको छ।

***** o *****

राजनाथ सिंह - अभियान

केन्द्रीय रक्षा मन्त्री राजनाथ सिंहले हिज भन्नु भयो कि कांग्रेसले लगभग 50 वर्षसम्म देशमा शासन गर्यो तर कहिल्यै भारत रत्न डा. बाबासाहेब अम्बेडकरलाई उनको उचित सम्मान दिएन। श्री राजनाथ सिंहले हिज मुम्बई, पालघर र पुणेमा तीन चुनावी सभाहरूलाई सम्बोधन गर्नु भयो। जातीय जनगणनालाई लिएर कांग्रेस नेता राहुल गान्धीको आलोचना गर्दै उहाले पालघरमा भाजपा उम्मेदवारको लागि प्रचार गर्दा राहुल गान्धीले जनतामा भ्रम फैलाउने काम गरिरहेको बताउनु भयो। झारखण्डमा भारतीय जनता पार्टीलाई जनसहभागिता प्राप्त भइरहेकाले यी दुई राज्यमा एनडीएको सरकार बन्ने निश्चित रहेको उहाले बताउनु भयो। उहाले भन्नु भयो झण्डै ५० वर्षसम्म देशमा शासन गर्दा पनि कांग्रेसले गरिबी हटाउन सकेनन्। श्री राजनाथ सिंहले भन्नु भयो कि पहिले महिलाहरूलाई जिल्ला पञ्चायत, नगर पञ्चायत र नगरपालिकामा मात्र आरक्षण दिइन्थ्यो, तर मोदी सरकारले संसदमा नारी शक्ति वन्दन ऐन पारित गरेपछि महिलाहरूलाई संसद र विधानसभामा 33 प्रतिशत आरक्षण दिइनेछ। त्यसपछि, पुणेमा एक न्यालीलाई सम्बोधन गर्दै श्री सिंहले कांग्रेसले राजनीतिमा विश्वसनीयताको संकट सिर्जना गरेको र भोटको लागि सामाजिक संरचना बिगार्न जुनसुकै हदसम्म जान सक्ने उहाले बताउनु भयो।

भारत-सूरीनाम

भारतले सूरीनामलाई आज सामाजिक कल्याण कार्यक्रम अन्तर्गत लगभग 425 मीट्रिक टन खाद्यान्न अनि अन्य वस्तुहरूको पहिलो खेप पठाएको छ। सूरीनाम सित भारतको घनिष्ठ, मधुर अनि मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध छ। भारत अनि सूरीनाम बीच 1976 मा राजनयिक सम्बन्धहरूको स्थापना पछि धेरै उच्च-स्तरीय यात्राहरू भएको छ। 1977 मा पारामारिबोमा भारतीय दूतावास अनि वर्ष 2000 मा नयाँ दिल्लीमा सूरीनामको दूतावास खोलिएको थियो।

महिला	एशियाई	चैम्पियंस	ट्रॉफी	हॉकी
-------	--------	-----------	--------	------

महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफी हॉकीमा भारतको भिडन्त अंतिम ग्रुप-स्टेज म्याचमा आज जापान सित हुनेछ। यो म्याच बिहारको राजगीर हॉकी स्टेडियममा भारतीय समयानुसार साझ 4 बजेर 45 मिनट जाँदा शुरू हुनेछ। भारतले महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफीमा उत्कृष्ट विजयको क्रमलाई जारी राख्दै चीन लाई 3-0 ले पराजित गरेर लगातार चौथो जीत दर्ता गरेको छ। यो जीत सितै मेजबान भारतीय दलले चार म्याचहरूमा 12 अंक प्राप्त गरेर पहिलो स्थानमा रहेको छ। जापानले आफ्नो पछिल्लो म्याचमा मलेशियालाई 2-1 ले पराजित गरेर महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफीमा आफ्नो पहिलो जीत दर्ता गरेको छ। कोरिया अनि थाईलैंड बिरुद्ध जापानको म्याच बराबरी मा रहेको थियो जबकि चीनबाट हारको सामना गर्नु परेको थियो। अन्य म्याचहरूमा चीनको दक्षिण कोरिया सित अनि मलेशियाको थाईलैंडसित भिडन्त हुनेछ।

***** o *****

इसरो-जीसैट-20

एलन मस्क को स्पेस-एक्स ले आगामी मंगलवार अमरीका को केप कैनावेरल बाट भारत को संचार उपग्रह जीसैट-20 को प्रक्षेपण गर्नेछ। भारतीय अंतरिक्ष अनुसंधान संगठन का अध्यक्ष एस. सोमनाथले बताउनु भयो कि स्पेस-एक्स को फाल्कन-9 ले इसरो को जीसैट-20 लाई प्रक्षेपित गर्नेछ। यो उपग्रह 14 वर्ष सम्म परिचालन मा बस्ने संभावना

रहेको छ। जीसैट-20 लाई जीसैट एन-2 पनि भनिन्छ जसले सम्पूर्ण भारत मा विभिन्न महत्वपूर्ण सेवाहरू प्रदान गर्नेछ तथा सुदूर्वर्ती क्षेत्रहरूका लागि इन्टरनेट सेवा प्रदान गर्नछ।

***** o *****

ट्रम्प-ऊर्जा विभाग

अमेरिकी नवनिर्वाचित राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले लिबर्टी इनर्जीका संस्थापक र प्रमुख कार्यकारी क्रिस राइटलाई ऊर्जा विभागको प्रमुखको रूपमा नियुक्त गर्ने घोषणा गर्नु भएको छ। क्रिस राइट जीवाश्म ईन्धन प्रयोग को एक प्रमुख समर्थक हुन्। तिनीहरूले श्री ट्रम्पको अधिकतम तेल र ग्यास उत्पादनको लक्ष्यहरू कार्यान्वयन गर्ने सम्भावना छ। जलवायु परिवर्तनको चिन्तालाई अतिशयोक्तिपूर्ण बताएर रद्द गर्ने राइटले ग्लोबल वार्मिङ विरुद्ध लड्ने प्रयासहरूको तुलना सोभियत साम्यवादसँग गरेका छन्।

***** o *****

चीन-हमला

चीनमा जियांग्सू प्रांतको व्यावसायिक स्कूलमा भएको हमलामा आठ जनाको मृतु भएको अनि अन्य 17 जना घाइते भएका छन्। यो हमला यिक्सिंग शहरमा हिज साझ लगभग 6 बजेर 30 मिनेट जाँदा भएको हो। घटनास्थलमा एकजना संदिग्धलाई पक्राउ गरिएको छ र उसले आफ्नो अपराध स्वीकार गरेको छ। पुलिसले मामलाको जांच गरिरहेको छ। चीनमा यस सप्ताह नागरिकहरू माथि भएको यो दोस्रो हमला हो।

***** o *****

सीएक्यूएम-ग्रेप

वायु गुणवत्ता प्रबंधन आयोग ले ग्रेडेड रिस्पांस एक्शन प्लान-ग्रेप लाई लागू गर्ने अधिकारीहरूलाई राष्ट्रीय राजधानी क्षेत्र तथा वरिपरिका राज्यहरूका सबै चिन्हित प्रदूषित स्थानहरूमा प्रदूषणविरुद्ध प्राथमिकतासित जुड्ने निर्देश दिएको छ। ग्रेपलाई सख्ती सित लागू गराउनका लागि वायु गुणवत्ता प्रबंधन आयोगले हिज नयाँ दिल्लीमा एउटा समीक्षा बैठक गरेको थियो। आयोगले अधिकारीहरूसित नागरिकहरूका सबै लंबित शिकायतहरूको समाधान एक सप्ताह भित्र गर्ने निर्देश पनि दिएको छ। यसको साथै प्रदूषण नियंत्रण माथि निगरानीको लागि सबै एजेन्सीहरूका नोडल अधिकारीहरूलाई विभिन्न एजेन्सी एवं राज्य प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड सित तालमेल मिलाएर कार्य गर्न भनिएको छ। आयोगले ग्रेप स्टेज-3 अन्तर्गत गरिने कार्यहरू बारे दैनिक स्तर मा सूचित गर्ने निर्देश पनि दिएको छ।

***** o *****

रात्रि हॉकी

महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफी हॉकी मा भारत आज आफ्नो अंतिम ग्रुप-स्टेज मैच मा जापानसित भिड्नेछ। बिहार को राजगीर हॉकी स्टेडियम मा मैच भारतीय समयानुसार बेलुकी 4 बजेर 45 मिनेट मा शुरू हुनेछ। भारतले महिला एशियाई चैम्पियंस ट्रॉफी मा असल जितको क्रम जारी राख्दै चीनलाई 3-0 ले पराजित गरेर लगातार चौथो जीत दर्ता गरेको छ। यस जीतको साथै आयोजक भारतीय टीमले चार मैचमा 12 अंक प्राप्त गरेर प्रथम स्थानमा पुगेको छ। अन्य मैचहरूमा आज चीन को भिडान्त दक्षिण कोरियासित अनि मलेशिया को भिडान्त थाईलैंडसित

हुनेछ।

***** o *****

मौसम

मौसम विभागले तमिलनाडु, पुद्दुचेरी, कराईकल अनि केरल मा आज गरजन साथ भारी वर्षा हुने अनुमान व्यक्त गरेको छ। विभागले पंजाब, हरियाणा, चंडीगढ़, दिल्ली अनि पश्चिमी राजस्थान मा घना कुइरो लागि रहने संभावना पनि व्यक्त गरेको छ। यस अतिरिक्त मौसम विभागले उत्तर-पश्चिम, पश्चिम अनि मध्य भारत मा आगामी 4 देखि 5 दिनको अवधि न्यूनतम तापमान मा 2 देखि 3 डिग्री सेल्सियस को कमी आउने अनुमान व्यक्त गरेको छ।
आशीष खान-निधन

प्रख्यात सरोद वादक आशीष खान को निधन भएको छ। उहाँ 84 वर्ष को हुनुहुन्थ्यो। अमरीका को लॉस एंजिल्स को एउटा अस्पताल मा उहाँले अंतिम सांस लिनुभयो। 19 सय 39 मा मध्य प्रदेश को मैहर मा उहाँको जन्म भएको थियो। उहाँले भारतीय शास्त्रीय संगीतलाई वैश्विक दर्शकहरु सम्म पुर्याउन तथा श्रोताहरुलाई मंत्रमुग्ध पार्न अनि विश्व भरीका संगीत छात्रहरुलाई प्रेरित पार्नमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुभएको छ। उहाँले विश्व भरीमा सरोद लाई प्रिय बनाउनु भयो भने जॉर्ज हैरिसन, एरिक क्लैप्टन अनि रिंगो स्टार जस्ता अंतरराष्ट्रीय संगीतकारहरुसित पनि काम गर्नुभएको छ।

***** o *****

टेनिस-एटीपी

टेलर फ्रिट्ज एटीपी विश्व टेनिसको फाइनलमा पुगेका छन् । इटालीको टुरिनमा भएको रोमाञ्चक सेमिफाइनलमा उनले विश्व नम्बर दुई अलेक्जेन्डर ज्वेरेभलाई ६-३, ३-६, ७-६ ले हराए। टेलर फ्रिट्ज 2006 मा जेम्स ब्लेक पछि फाइनल पुग्ने पहिलो अमेरिकी बनेका छन् । पाचौ विश्व बरीयेता फ्रिट्जले खेलमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेका थिए । उनले इटालीका यानिक सिन्नर र नर्वेका क्यास्पर रुडबीचको अर्को सेमिफाइनलको विजेतासँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। टेलर फ्रिट्जले आफ्नो करियरको सबैभन्दा ठूलो उपाधि जित्ने लक्ष्य राख्नेछन्।

***** o *****